

$$b = \frac{16 \cdot 26442399 - 146,3 \cdot 2766567,2}{16 \cdot 1354,2 - 146,3^2} = 65808,3; \quad a = \frac{2766567,2}{16} - 65808,3 \cdot \frac{146,3}{16} = -429235,7$$

Тоді рівняння регресії матиме вигляд:

$$y = -429235,7 + 65808,3 x \quad (22)$$

Для встановлення тісноти зв'язку визначимо коефіцієнт детермінації:

$k_d = r^2 = 0,74^2 = 0,56$. Це означає, що 56% розпорошення значень визначаються зміною величини X, а 44% - іншими причинами, тобто зміна функції Y значною мірою характеризується розпорошенням змінної X.

Висновки. Отже, в результаті розрахунків ми отримали модель виду:

$$V = 66751 \cdot \ln(\text{ОФ}) - 437253 \quad \text{або} \quad y = 66751 \cdot \ln(x) - 437253.$$

Оскільки параметри $a_0 = 172910,5$ та $b_0 = 66751$ входять в межі інтервалів $I_{a_0} = (-143521; 489342,1)$ і $I_{b_0} = (-284812,5; 418314,7)$ відповідно, то можна говорити про достовірність моделі.

Значення коефіцієнта кореляції $r = 0,74$ і коефіцієнта детермінації $r^2 = 0,56$ свідчать про те, що між факторами існує тісний прямий зв'язок. Значення коефіцієнта детермінації показує, що на 56% варіація Y (вартість осушених сільськогосподарських земель) залежить від X (вартості меліоративних систем) і на 44% - від факторів, які не увійшли в модель.

Література

1. Гарнага О.М. Еколого-економічні засади формування ринку земель: Монографія / Гарнага О.М.-Рівне:НУВГП, 2006. – 42 с.
2. Кожушко Л.Ф. Екологічний менеджмент: Підручник / Л.Ф. Кожушко, П.М. Скрипчук – К.: ВЦ “Академія”, 2007. – 432 с. (Альма-матер).
3. Кожушко Л.Ф. Науково-практичні основи екологічного менеджменту осушуваних земель Полісся України. Монографія / Кожушко Л.Ф., Скрипчук П.М. – Рівне: НУВГП, 2007. – 134 с.
4. Люта Ірина Ярославівна. Реформування земельних відносин та формування ринку землі: дис... канд. екон. наук: 08.07.02 / Львівський держ. аграрний ун-т. — Л., 2006. — 219 арк.: табл. — Бібліогр.: арк. 185-199.

Summary

Velesik T.A., graduate student

*National University of Water Management and Nature Resources Use,
city Rivne, Ukraine*

A CONSTRUCTION OF EMPIRIC MODEL OF DEPENDENCE OF COST OF THE DRIED AGRICULTURAL EARTH IS FROM THE COST OF THE RECLAMATIVE SYSTEM

An empiric model which represents dependence between the cost of the dried agricultural earths and cost of the reclamative systems is offered. The coefficient of correlation is expected and determination, the values of which testify that between factors there is close connection.

Стаття надійшла до редакції 14.04.2011 р.

УДК 65.012.34: 636.5

Вольнова О. М., аспірант[©]
Полтавська державна аграрна академія

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЛОГІСТИЧНИХ ПОТОКІВ У ПТАХІВНИЦТВІ

Розглянуто особливості функціонування логістичних потоків у птахівництві. Визначено основні завдання управління логістичною системою птахопідприємства.

Ключові слова: птахівництво, логістичний потік, логістичний ланцюг, логістична система.

Постановка задачі. Діяльність підприємства з виробництва продукції птахівництва забезпечується ресурсними потоками, що формуються під час закупівлі сировини й матеріалів, здійснюються під час виробничого процесу, а також збуту готової продукції.

Аналіз останніх досліджень. Економічним проблемам розвитку птахівництва присвячені праці Ф. О. Ярошенко, Г. М. Калетніка та ін. Питання логістики аграрного сектора економіки вивчають Т. В. Косарева, В. І. Перебийніс, О. В. Перебийніс, С. А. Белих, Т. М. Ворожейкіна та ін. Проте формування і функціонування логістики птахівничих підприємств потребують подальшого дослідження.

Мета статті. Метою статті є визначення особливостей функціонування матеріальних та супутніх їм потоків у птахівництві.

Виклад основного матеріалу. У логістиці основна увага зосереджена на основних видах потоків – матеріальних та супутніх їм інформаційних і фінансових.

Біологічні характеристики сільськогосподарської птиці дозволяють їй пристосовуватися до умов промислових технологій – утримання в одному приміщенні (у кліткових батареях або на підлозі), зоні лише однієї птиці, яка різниться за показниками живої маси і фізіологічного розвитку; важливою умовою є повна механізація та автоматизація виробничих процесів, що дозволить рівномірно та безперервно протягом року отримувати високоякісну продукцію птахівництва; можливість штучного регулювання життєвих процесів розвитку птиці тощо.

Таким чином, в умовах сільськогосподарського виробництва необхідною умовою є врахування кадрових та енергетичних потоків, що супроводжують матеріальний потік на всіх стадіях проходження логістичного ланцюга і сприяють зниженню сукупних витрат на готову продукцію (рис. 1).

* Науковий керівник - д.е.н., професор Перебийніс В. І.

© Вольнова О.М., 2011

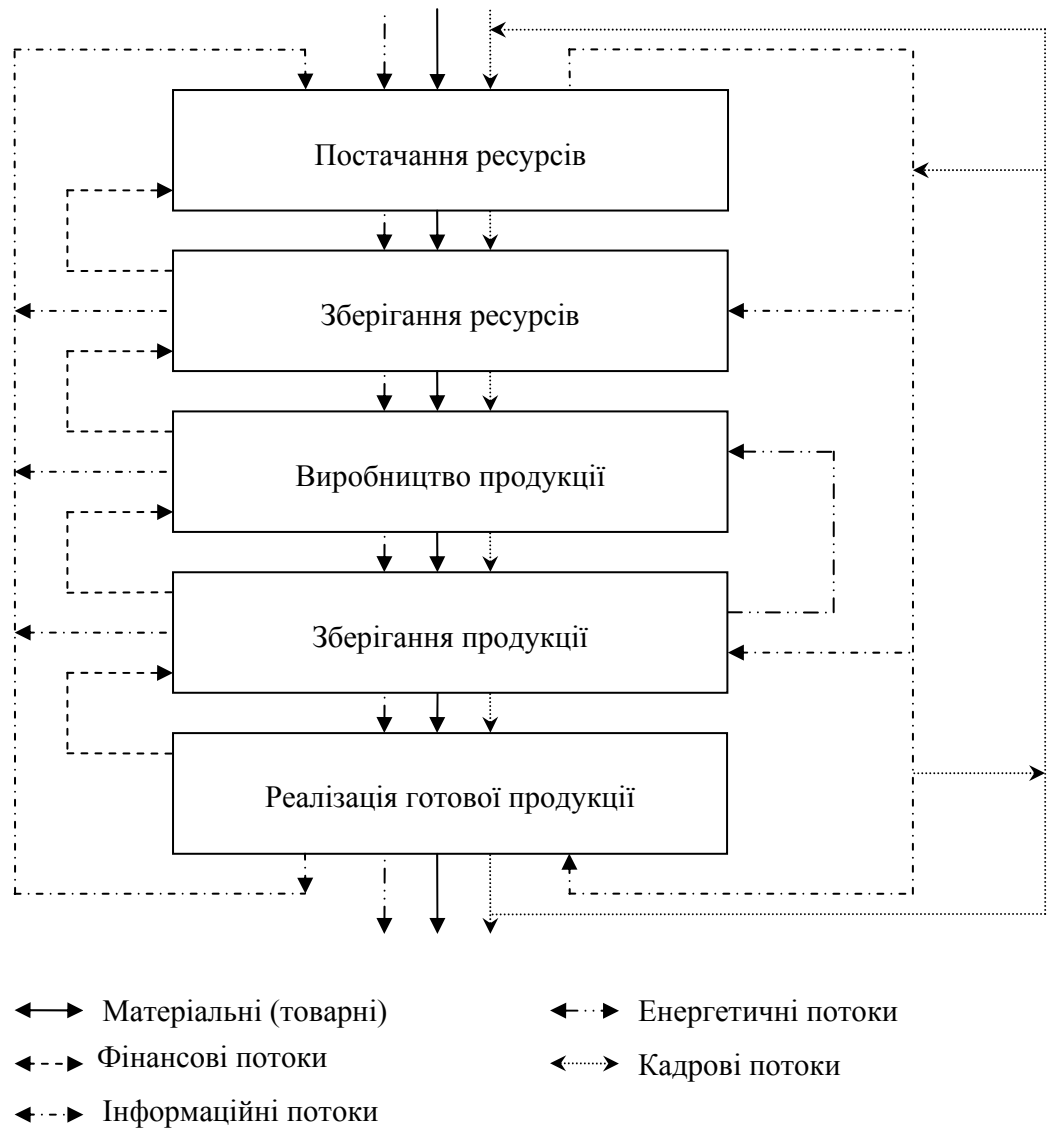

Рис. 1. Логістичні потоки аграрного підприємства*

*Джерело: розробка автора.

Отже, на нашу думку, логістичний ланцюг птахівництва – сукупність елементів-ланок логістичної системи птахо підприємства, між якими встановлені функціональні відносини і зв'язки, що мають циклічний характер послідовності проходження матеріального та супровідних йому фінансових та інформаційних потоків постачальників матеріально-технічних ресурсів до споживачів продукції птахівництва (табл. 1).

Таблиця 1

Логістичний ланцюг птахівництва*

Ланки логістичного ланцюга	Потокові процеси	
	М'ясне птахівництво	Ячне птахівництво
А	1	2
Постачання ресурсів, транспортування до складських приміщень	Посадка молодняку птиці; купівля/виробництво кормів; закупівля техніки для вирощування птиці, паливно-мастильних матеріалів та запчастин, підготовка приміщень тощо	
Зберігання сировини та матеріалів, транспортування до бункерів кліткових батарей	Зберігання кормів, паливо-мастильних матеріалів, засобів ветеринарного захисту, техніки тощо	
Виробництво продукції і транспортування	Вирощування основного стада м'ясних курей, бройлерів (циклічність виробництва 35, 40 днів), посадка добового молодняку птиці, переведення у інші статевовікові групи, напування, прибирання посліду, збір яєць, відловлювання і вивезення птиці на забій тощо	Вирощування основного стада яєчних курей, посадка молодняку птиці (циклічність виробництва 400, 448 днів), виробництво харчових яєць, напування, прибирання посліду, збір яєць тощо
Переробка та зберігання основної та побічної продукції	Оглушення, перерізування мостової та яремної вен, знекровлення, ошпарення, обскубування пір'я, патрання, обсмалювання, миття, сортування, пакування, охолодження тушок бройлерів; переробка вибракованої продукції на м'ясо-кісткове борошно, зберігання основної та продукції переробки тощо	Переробка вибракованої продукції на м'ясо-кісткове борошно, зберігання основної та продукції переробки тощо

Продовження таблиці 1

А	1	2
Розподіл продукції птахівництва та її подальше транспортування	Використання посліду як корму (пудрет), органічного добрива, подальше виробниче споживання відходів інкубації та забою птиці як кормового борошна, яєць – як сировини для інкубаторіїв, реалізація супутньої продукції (перо та пух) як сировини для легкої промисловості, продаж основної продукції та яєць підприємствам харчової промисловості, м'ясокомбінатам, сільськогосподарським підприємствам для власних потреб, населенню, експорт тощо	Використання посліду як корму (пудрет), органічного добрива, подальше виробниче споживання відходів інкубації та забою птиці як кормового борошна, яєць – як сировини для інкубаторіїв, реалізація яєць, добового молодняку споживачам через ринки, торговельну мережу тощо

* Джерело: розробка автора.

Таким чином, логістичний ланцюг птахівництва включає в себе наступні складові елементи: закупівля сировини та ресурсів, зберігання, виробництво, переробка і зберігання основної та побічної продукції, розподіл готової продукції. Слід зауважити, що головною інтеграційною ланкою виступає транспортування ресурсів, сировини, готової продукції впродовж усього логістичного ланцюга птахівництва.

Важливою умовою забезпечення ефективного управління наскрізними матеріальними та супутніми їм потоками (досягнення узгодженості параметрів “вхідних” ресурсних потоків, заданих показників на “виході”) є створення логістичної системи.

В літературі найбільш розповсюдженим є наступне трактування поняття “система” – (від грецьк. – ціле, складене з частин, з’єднання) – безліч елементів, що знаходяться у відносинах і зв’язках один з одним і утворюють визначену цілісність, єдність [1, с. 22].

Отже, для здійснення управління основними та супутніми ним логістичними потоками утворюється логістична система [4, с. 52]. – складна структурована економічна система, що складається з взаємопов’язаних елементів в єдиному процесі управління потоками.

В умовах сільськогосподарського виробництва логістичною системою може вважатися юридично-самостійне аграрне підприємство, що розглядається як єдине ціле – виробник і споживач матеріальних, фінансових, інформаційних потоків в процесі виробництва і збуту продукції.

На нашу думку, логістична система птахопідприємства – це адаптивна система, що складається з взаємозалежних і взаємопов'язаних підрозділів птахопідприємства, функціонування якої характеризується наявністю процесу (своєчасного та якісного проходження матеріального та супровідних йому потоків), ефективність якого залежить від специфіки виробництва продукції птахівництва (рис. 2).

Метою існування логістичної системи птахопідприємства є виконання правил логістики – забезпечення наявності продукції птахівництва в необхідній кількості та асортименту, відповідного ступеня готовності до виробничого або особистого споживання, в потрібному місці та у потрібний час для потрібного споживача із заданим рівнем витрат.

Виділяють наступні функціональні логістичні підсистеми: логістична підсистема постачання, логістична підсистема виробництва, логістична підсистема збуту, логістична підсистема транспортування та логістична підсистема складування [3, с.140].

Оскільки логістична система характеризується існуванням великої кількості зв'язків між її елементами (частинами), важливою умовою є впорядкування цих зв'язків, тобто організація процесів управління та контролю, що покладені на головного менеджера підприємства (керівника) та його заступників (операційного менеджера, менеджерів з маркетингу та фінансів). Таким чином, управління логістичними системами повинно передбачати вирішення як внутрівиробничих, так і не пов'язаних з виробництвом завдань. В процесі виробництва повинні вирішуватися питання ефективного використання ресурсного потенціалу, доведення рівня запасів ресурсів і готової продукції до оптимального, прискорення показників оборотності капіталу, зменшення часу виробництва, оптимізацію роботи транспорту. Водночас, повинні вирішуватися завдання з управління матеріальними і супутніми ним інформаційними та фінансовими потоками

Перебийніс В. І. зазначає, що «закупівлі, планування виробництва і контроль при сучасній логістичній організаційній структурі підприємства інтегровані у функцію управління матеріалами» [2, с.186].

Отже, відповідно до логістичної концепції, в підприємствах з виробництва продукції птахівництва доцільним буде створення відділу логістики, головним завданням якого стане управління і контроль за проходженням матеріального та супровідних йому потоків від моменту придбання матеріально-технічних ресурсів, виробництва і до етапу реалізації продукції птахівництва або внутрішньо-організаційного її споживання (супутня та побічна продукція) задля максимізації ефективності діяльності птахопідприємства.

Таким чином, на етапі “входу” системи відділом логістики на основі інформації маркетингового відділу (вивчення ринку, його кон’юнктури, тенденції на найближчі місяці, аналізу існуючих постачальників ресурсів, споживачів) складається план продаж, згідно з ним формується план закупівель необхідних птахопідприємству ресурсів та матеріалів, а також зазначаються види транспорту, маршрути перевезень, пробіг, визначаються затрати, важливою умовою є наявність складських приміщень. Відповідно до логістичної концепції відділом повинно здійснюватись не лише оптимізація управління фізичною основою поточкових процесів, що формуються в результаті процесу закупівлі ресурсів, транспортування, зберігання, а й аналіз даних, що утворюються супутніми матеріальному потоку інформаційними, фінансовими та кадровими потоками підприємства.

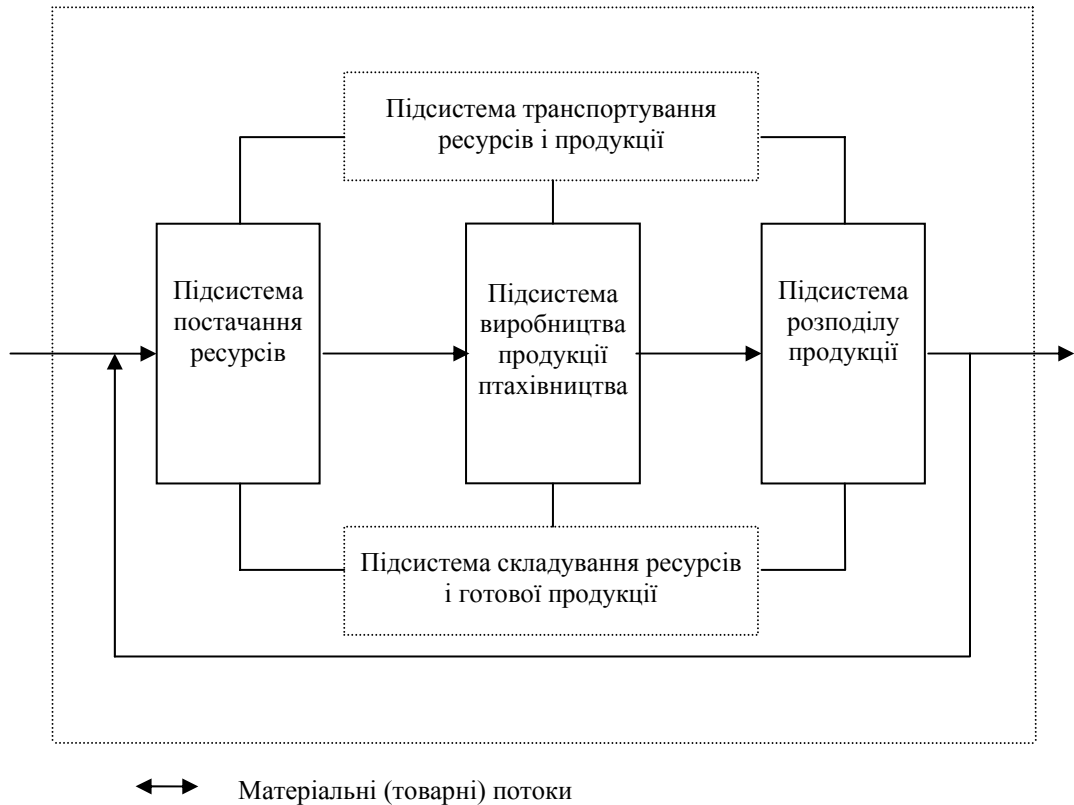

Рис. 2. Логістична система птахопідприємства*

*Джерело: розробка автора.

Важливу роль відіграє підготовка інженерно-технічним підрозділом транспортних засобів для здійснення фізичного переміщення вантажів від постачальників до складських приміщень, від складського господарства – до

об'єктів виробництва, внутрівиробничих перевезень, доставки готової продукції до споживачів, а також відвантаження як сировини, так і виробленої продукції.

Необхідною умовою здійснення виробничого процесу є виконання складськими та виробничими підрозділами функцій прийому продукції, зберігання, обліку, контролю і координації, підготовки до виробничого споживання, сам процес виробничого споживання.

На всіх етапах проходження матеріальним та супутніми йому потоків ланок логістичного ланцюга птахівництва, основну увагу необхідно зосередити на роботі відділу логістики, планово-економічної та бухгалтерської служби, їх співпраці, оскільки на основі відповідної інформації структурних підрозділів птахопідприємства про витрати, формується повна собівартість виробленої продукції.

На етапі “виходу” логістичної системи птахопідприємства здійснюється безпосередній розподіл (збут) виробленої продукції птахівництва та отримання підприємством виручки від її реалізації. Даний етап характеризується поєднанням функцій логістики та маркетингу – відбувається вибір системи, форми, шляхів розподілу. При чому в результаті взаємодії із зовнішнім середовищем, відділ маркетингу отримує необхідну інформацію про обсяг реального попиту на продукцію підприємства, смаки і вподобання споживачів, продукцію конкурентів і на її основі коригує стратегічні напрямки діяльності самого підприємства.

Висновки. Логістичну систему птахопідприємства доцільно розглядати як систему поточкових процесів, що дозволить здійснювати ефективне управління складною, динамічною системою, з урахуванням особливостей її ієрархічних елементів і визначати фактори логістичного характеру, які впливають на ефективність діяльності підприємства в цілому.

Література

1. Ковтун К. М., Шеремет Н.Ю. Основи логістики: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. / К. М. Ковтун, Н. Ю. Шеремет – Дніпропетровськ, НГУ. – 2002. – 120 с.

2. Менеджмент і маркетинг: Навчальний посібник / В.І. Перебийніс, Л.М. Бойко, В.В. Писаренко та ін. [за ред. В.І. Перебийніса]. – Полтава: ФОП Говоров С.В., 2007. – 344 с.

3. Організація та проектування логістичних систем: Підручник / [за ред. М.П. Денисенка, П.Р. Лековця, Л.І. Михайлової] – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 336 с.

4. Сергеев В.И. Логистика в бизнесе. / В.И. Сергеев – М.:ИНФРА-М, 2001. – 608 с.

Summary
Volnova Helena
Poltava state agrarian academy

THE FEATURES OF FUNCTIONING OF LOGISTIC STREAMS IN THE POULTRY FARMING

The features of functioning of logistic streams are considered in the poultry farming. To determine basic tasks of management the logistic system of enterprises that production the poultry farming's goods.

Key words: *poultry farming, logistic stream, logistic chain, logistic system.*

Стаття надійшла до редакції 14.04.2011 р.